

Perusopetuksen poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistaminen tartuntatautilain 58 §:n tilanteissa

PERLTK 15.02.2021 § 18

Terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti

Tartuntatautilain (1227/2016) 58 §:ssä määrätään laajaan tartunnan-vaaraan liittyvistä toimenpiteistä, joista päättää kunnan tartuntataudeista vastaava toimielin. Tämän päätöksen tarkoituksena on mahdollistaa perusopetuslain 20 a §:n mukaisista poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä päättäminen. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömyysharkintaa, joka tehdään perusopetuslain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten (ml. perusopetuksen koulut), päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset silloin, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella.

Tartuntatautilain edellä tarkoittamat kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavan toimielimen päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilain 91 §:n mukaisesti ko. lain 58 §:ssä tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön heti muutoksenhausta huolimatta.

Perusopetus on lähtökohtaisesti lähiopetusta. Perusopetuslain 30 §:n mukaisesti opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Perusopetuslain 29 §:n mukaisesti oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Perusopetuslakia on väliaikaisesti muutettu siten, että siihen on lisätty uusi 20 a §, joka mahdollistaa poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisen ajalla 1.8.- 5.6.2021 asti..

Perusopetuslain 20 a §:n mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksen koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos se on opetuksen järjestämiseksi välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana perusopetuslaissa tai sen nojalla säädetyn tai määrätyn mukaisesti.

Poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana opetusta järjestetään osittain tai kokonaan muuna kuin lähiopetuksena etäyhteyksiä hyödyntäen. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymistä koskeva päätös voidaan tehdä enintään yhdeksi kuukaudeksi kerrallaan. Päätöksen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä tekee opetuksen järjestäjä. Ylöjärvellä edellä mainitun perusopetuslain 20 a §:n 1. momentin mukaisen päätöksen ratkaisuvalla poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä on annettu sivistysosaston osastopäällikölle (sivistysjohtajalle).

Opetuksen järjestäjän päätös voi koskea esimerkiksi yksittäistä koulua tai kaikkia opetuksen järjestäjän kouluja tai toimipisteitä. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät kuitenkaan voi koskea esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen 1-3 vuosiluokkien oppilaita, erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita eikä valmistavan opetuksen oppilaita. Näiden oppilaiden opetus järjestetään lähiopetuksena.

Perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Opetuksen järjestämisessä tulee huomioida Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) suositusharjoitus opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana. Myös Opetushallitus (OPH) on antanut ohjeita opetuksen järjestämiseen 1.8.2020 alkaen.

Ylöjärven kouluissa on lukuvuoden alussa tehty koronaepidemian leviämistä ehkäiseviä ratkaisuja, toimenpiteitä ja suunnitelmia koulun omat tilat ja olosuhteen huomioiden, jotta opetustilanteiden ja koko koulupäivän turvallisuus voidaan taata. Tilanteet, joissa oleskellaan pitkiä aikoja sisätiloissa ilman turvavälejä, ovat omiaan lisäämään tartuntatautien leviämistä. Oireisena ei saa tulla kouluun ja myös lievien infektio-oireiden tulisi johtaa koronavirustestiin.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut COVID-19 –taudin pandemiaksi 11.3.2020. Edellisten 14 vrk aikana uusien koronavirustapausten lukumäärä on kasvanut Suomessa voimakkaasti. Pirkanmaan koronaepidemia on STM:n luokituksen mukaisesti edelleen kiihtymisvaiheessa.

2.12.2020 voimaan astuneilla rajoituksilla yritetään ehkäistä Pirkanmaan joutumista leviämisvaiheeseen.

Ylöjärven kaupungin terveydenhuoltoviranomainen yhteistyössä PSHP:n infektioyksikön kanssa suorittaa kaikille koronavirukseen sairastuneille ylöjärveläisille tartunnan jäljityksen, jonka tavoitteena on arvioida tartunnan mahdollista lähdettä ja toisaalta sitä, ketkä ovat altistuneet ko. sairastuneelle ja siten tartuntariskissä. Mikäli koronavirukseen sairastunut on ollut tartuttavuusaikanaan oppilaitoksessa, altistuneet kartoitetaan yhteistyössä oppilaitoksen kanssa. Mikäli kyseessä on yksittäinen tartunta, jonka lähde on kohdallaisella varmuudella osoitettavissa oppilaitoksen ulkopuolelle, muiden lasten ja henkilökunnan suojaamiseksi riittää yleensä altistuneiden asettaminen tartuntatautilain mukaiseen karanteeniin. Tällöin ei-altistuneet luokat tai ryhmät voivat jatkaa lähiopetuksessa. Karanteeniin asetetuille järjestetään etäopetusta.

Mikäli sairastuneita on useita ja/tai tartuntojen epäillään saaneen alkunsa oppilaitoksen tiloissa, tilanne on haasteellisempi. Tällöin ei voida sulkea pois tilannetta, jossa opiskelijoiden ja henkilökunnan joukossa on oireettomia tai lieväoireisia mutta yhtä kaikki tartuttavia henkilöitä, joita ei ole testattu ja joiden tartunnasta eivät siten ole tietoisia tartuntatautiviranomaiset tai henkilöt itsekään. Tällaisessa tapauksessa altistuneiksi tunnistettujen karanteeni ei ole riittävä toimenpide, koska kaikkia altistuneita ja sairastuneita ei voida varmuudella tunnistaa. Oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuus voidaan tällöin taata parhaiten siirtymällä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin laajemmin kuin pelkästään tunnistettujen altistuneiden osalta. Mikäli tuntemattomalle tartunnan lähteelle altistunut henkilö muuttuu tartuttavaksi poikkeuksellisen opetusjärjestelyn aikana, hän ei tartuta muita oppilaitoksessa. Poikkeuksellisen opetusjärjestelyn laajuus ja kesto arvioidaan tapauskohtaisesti yhteistyössä tartuntatautiviranomaisen kanssa. Kestoa ei voida automaattisesti johtaa tunnistettujen altistuneiden karanteenien pituudesta.

Mikäli tämän päätöksen voimassaoloaikana sosiaali- ja terveystalvet ja sivistystalvet yhteistyössä arvioivat, ettei opetusta voida järjestää jossakin/joissakin kouluissa turvallisesti, voidaan opetuksen järjestäjän erillisellä päätöksellä siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin voidaan siirtyä vain, jos se on opetuksen järjestämiseksi välttämätöntä.

Lisätiedot

terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti, p. 040 133 4535, sivistysjohtaja Matti Hursti, p. 050 68067 etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Terveys- ja sosiaalijohtaja ehdottaa:

Perusturvalautakunta päättää:

1. Tartuntatautilain 58 §:n mukaisesti alueen oppilaitosten (ml. perusopetuksen koulut) tilojen sulkeminen tai osittainen sulkeminen on mahdollista edellyttäen, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi, nyt siis Covid-19-infektion vuoksi.
2. Tämä päätös on voimassa 15.3.2021 saakka. Toimenpiteet on heti lopettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.
3. Panna tämän päätöksen täytäntöön tartuntatautilain 91 §:n nojalla heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.
4. Tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Keskustelun jälkeen päätösehdotus hyväksyttiin.
